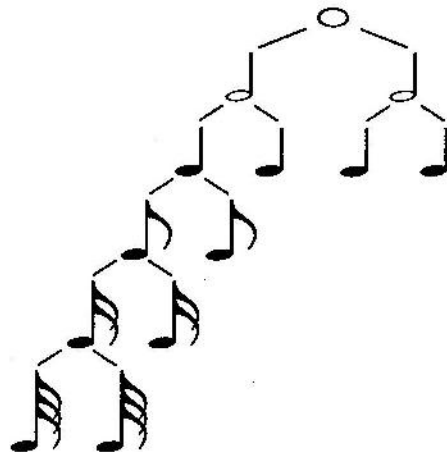


مختصری بر مبانی موسیقی

موسیقی از دو عامل اساسی تشکیل شده است: ۱- صدا ۲- ریتم
صداها را با علاماتی به نام نت نشان می دهند. صداها را موسیقی می توانند از لحاظ زمان کششهای گوناگونی داشته باشند که موجب نظم و ترتیب می گردد.
در موسیقی واحد کشش نت گرد است و کششهای دیگر را بر اساس آن می سنجند.
ارزش و کشش نت ها به طریق زیر می باشد:



گرد (واحد)

سفید ($\frac{1}{2}$ گرد)

سیاه ($\frac{1}{4}$ سفید و $\frac{1}{4}$ گرد)

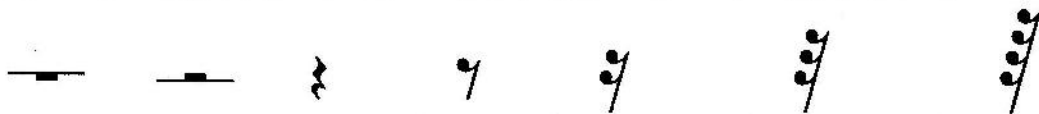
چنگ ($\frac{1}{8}$ سیاه و $\frac{1}{8}$ گرد)

دولا چنگ ($\frac{1}{16}$ چنگ و $\frac{1}{16}$ گرد)

سه لا چنگ ($\frac{1}{32}$ دولا چنگ و $\frac{1}{32}$ گرد)

خط حامل: خطی است که نت ها روی آن نوشته می شوند (در این کتاب شیوه نت نگاری روی یک خط حامل می باشد و سعی شده از روش اصلی آموزش تنبور که بصورت سینه به سینه و شفاهی بوده است استفاده گردد و صداها براساس شماره گذاری روی پرده های تنبور با علاماتی قراردادی مشخص گردیده است. در ادامه توضیح کشش صداها نسبت به یکدیگر به نقش سکوت در موسیقی می پردازیم.

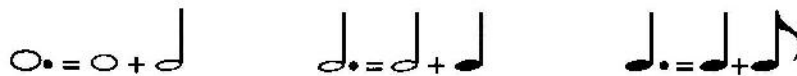
سکوت: سکوت در موسیقی به اندازه کشش نت ارزش دارد و هر نت شکل سکوت خود را با ارزش همان نت دارا می باشد



سکوت چهار لا چنگ - سکوت سه لا چنگ - سکوت دولا چنگ - سکوت چنگ - سکوت سیاه - سکوت سفید - سکوت گرد

نقطه در کنار نت:

هرگاه یک نقطه در سمت راست نتی قرار بگیرد به اندازه نصف کشش اصلی به آن اضافه می شود.

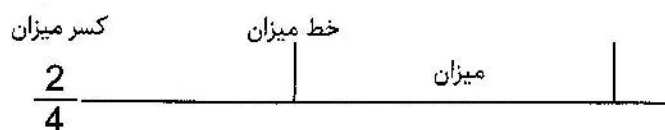


مثال :

میزان:

در قطعاتی که دارای ریتم معینی باشند تعداد و کشش نت در اول خط حامل بصورت یک عدد کسری نشان داده می شود که صورت کسر معرف تعداد و مخرج آن معرف نوع ضرب می باشد.

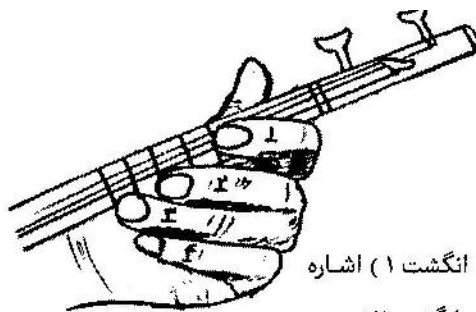
خط عمودی که حامل را قطع می کند ، خط میزان و محتوای بین دو خط را میزان می نامند.



هر میزان از ۲ یا ۳ یا ۴ قسمت مساوی تشکیل می شود که آن قسمت ها را ضرب می گویند متداول ترین میزان ها: میزان های دوضربی ، سه ضربی و چهار ضربی می باشد.



موقعیت دست چپ روی ساز



پرده ۱ انگشت ۱ اشاره

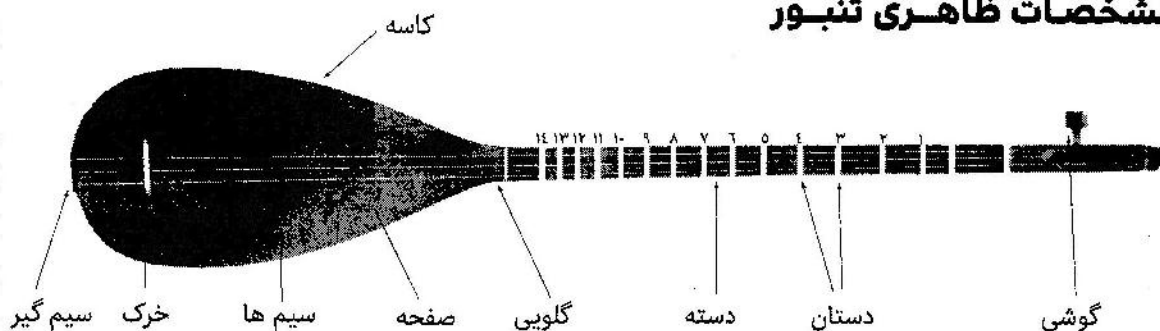
پرده ۳ انگشت ۲

پرده ۵ انگشت ۳

تنبور کهن ترین ساز ایرانیست که به انواع گوناگون در اکثر ملل مشرق زمین وجود دارد و در هر سرزمین به نامی مرسوم گردیده است (برای آشنایی کامل مراجعه شود به کتاب تنبور از دیرباز تا کنون تالیف زنده یاد سید خلیل عالی نژاد) مشخصات ظاهری تنبور تشکیل شده است از کاسه ، دسته ، سیم گیر، خرک ، صفحه ، دوپا سه گوشی ، سیزده یا چهارده دستان

کاسه این ساز را عموماً از چوب توت می سازند که انتخاب نوع چوب تخصصی است.

مشخصات ظاهری تنبور

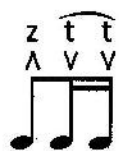


علائمی که در این روش برای نواختن تنبور استفاده می شود

z (ضربه) - اجرا: مضرب دست راست و پشت ناخنها بطور همزمان از بالا به طرف پایین

zt (ضربه تک) - اجرا: با انگشت اشاره دست راست از بالا به پایین

t (تک) - اجرا: با انگشت اشاره دست راست از پایین به بالا



tt (دو تک) - اجرا: با انگشت اشاره و انگشت کوچک

p (پنجه یا شر) - اجرا: با ۴ انگشت اشاره دست راست از پایین به بالا بصورت پی در پی که این حرکت از انگشت اشاره

تا انگشت کوچک ادامه یافته و انگشتان به داخل دست جمع می شوند.



ضربه و شرپیوسته



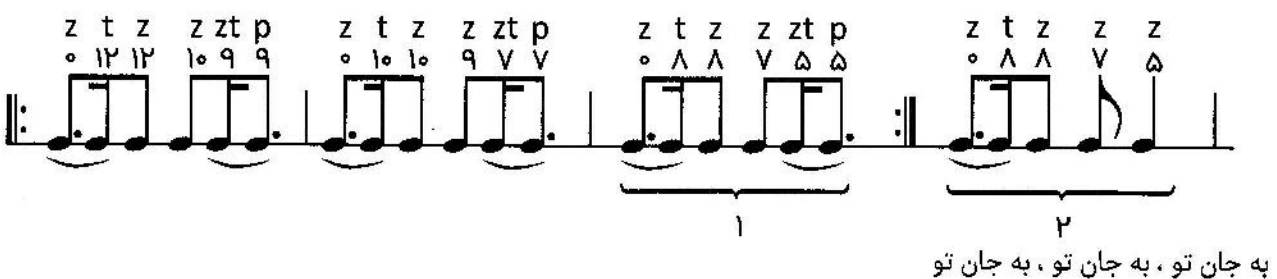
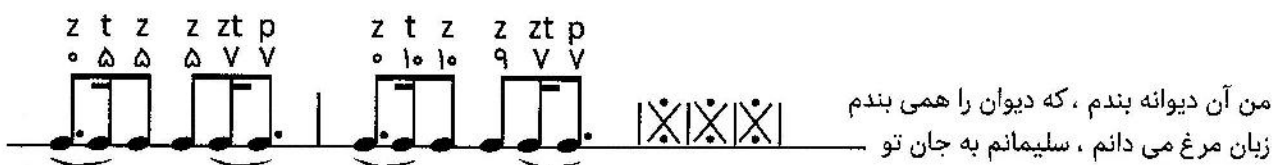
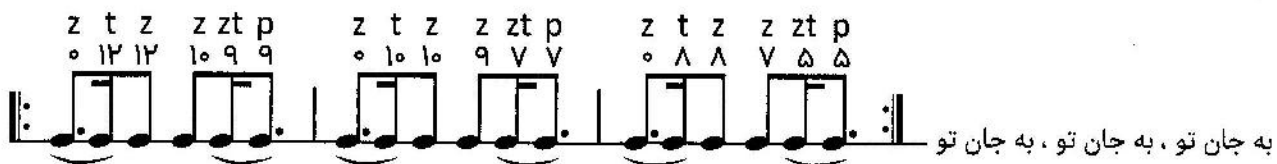
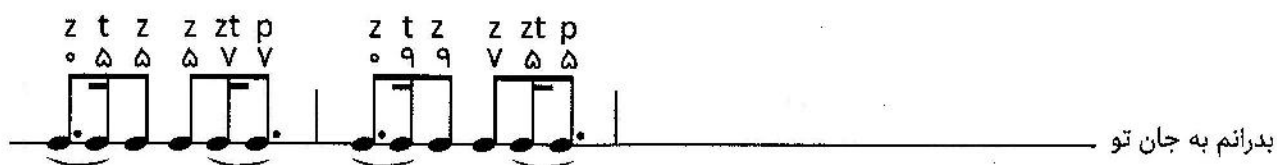
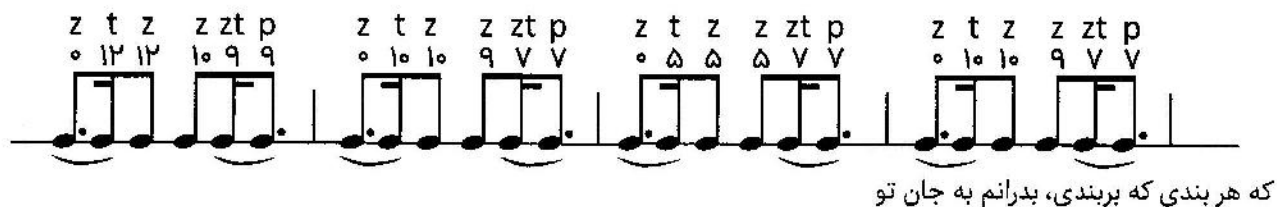
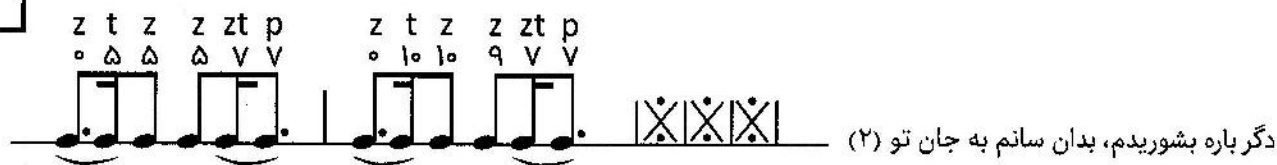
ضربه تک و شرپیوسته



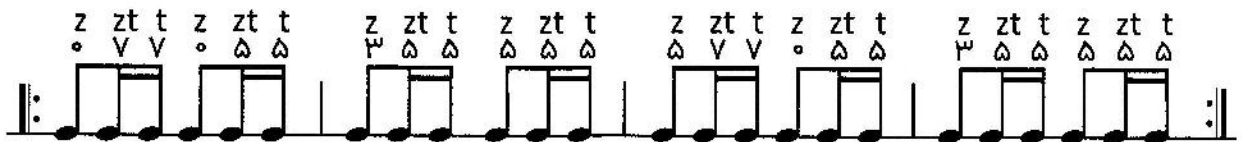
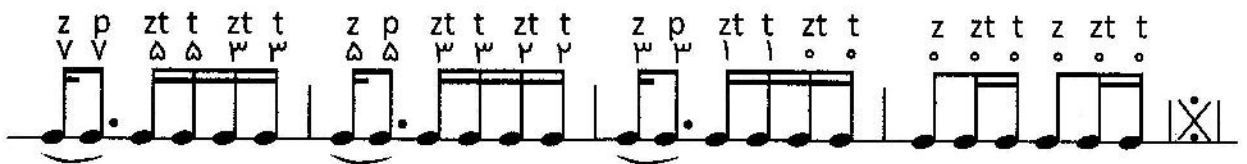
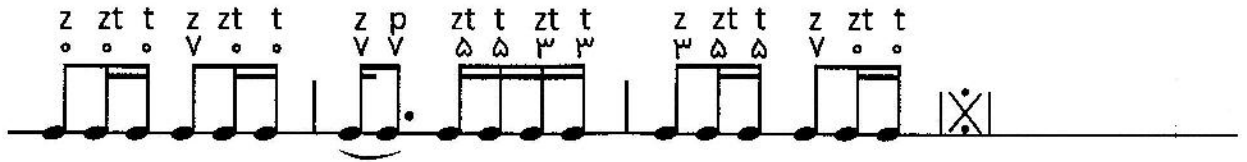
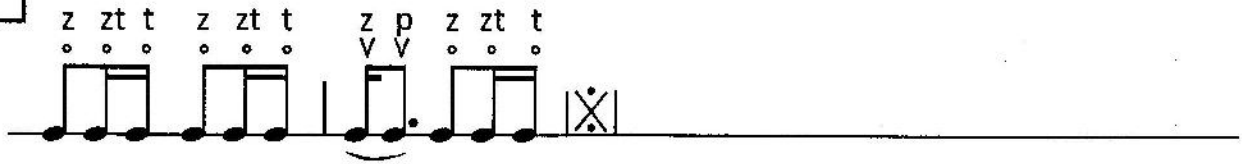
ضربه و شر جدا



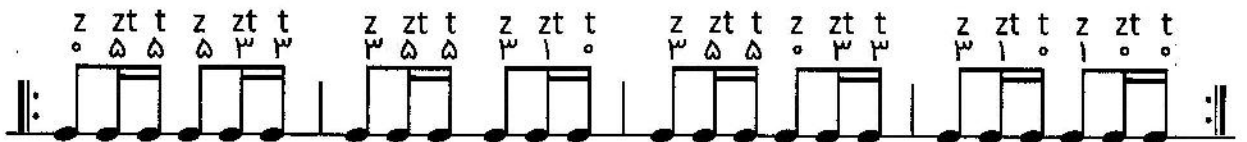
ضربه تک و شر جدا



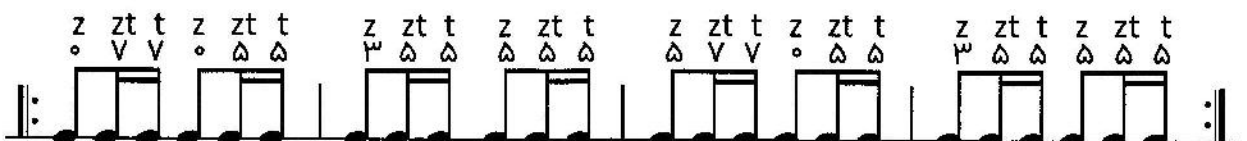
2/4



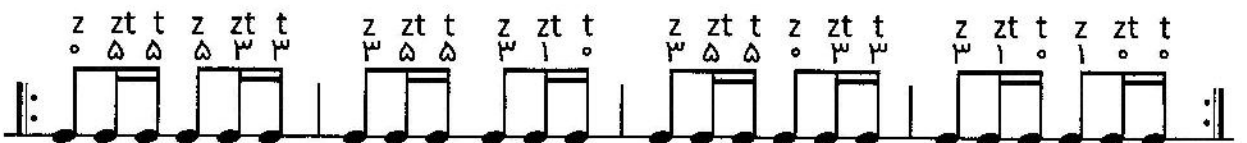
یار می گوید الله، دلدار می گوید الله (۲)



گل به گل در حلقه گلزار می گوید الله (۲)



ماه می گوید الله، خورشید می گوید الله (۲)



هر که روی یار ما را دید می گوید الله (۲)